

EKLER

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANLARI
DENETÇİ RAPORU

İSTANBUL SU VE KANALİZASYON İDARESİ

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Satıştay raporları gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim. İstanbul, Nisan 2009

Mevlüt VURAL
Genel Müdür

İSTANBUL SU VE KANALİZASYON İDARESİ

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali Hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dahilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2008 yılı Faaliyet Raporunun “ III/A - Mali Bilgiler” bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim. İstanbul, Nisan 2009

Sadık KARABIYIK
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı

DENETÇİ RAPORU

DENETÇİ RAPORU

(01.01.2008 – 31.12.2008)

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI İSTANBUL SU VE KANALİZASYON İDARESİ YILLIK OLAĞAN GENEL KURULU

İSKİ Genel Kurulu tarafından Denetçi görevine Mayıs 2007 tarihindeki Genel Kurul Toplantısında 2 yıllığına seçilmiş bulunmaktayız.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde; İstanbul halkına içilebilir ve kesintisiz sağlıklı içme suyu temin etmek, atıksuları toplamak, çevreyi kirletmeden arıtmak, uzaklaştırmak ve su havzalarını her türlü yapılaşmadan korumak İSKİ'nin temel görevlerini oluşturmaktadır. Ayrıca toplum için hayati önem arz eden suyun en verimli şekilde kullanılmasını sağlamak ve gelecekte yaşanması muhtemel su kıtlığını önlemek amacıyla her türlü önlemleri alma görevi de önemli görevler arasındadır.

Denetçilerin görevleri 20.11.1981 tarih 2560 Sayılı Kanunun 23.05.1984 tarih 3009 Sayılı Kanun ile değişik 10'uncu maddesi ile düzenlenmiştir.

Buna göre:

“Denetçiler İSKİ'nin çalışmalarına ilişkin olarak tespit ettikleri eksiklikler, aksaklıklar ve yasa dışı işlemler hakkında raporlarını Genel Kurula verirler. Raporun bir örneği de bilgi için İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı'na sunulur. Ayrıca, Genel Kurulun Mayıs ayı toplantısında Yönetim Kurulu'nun bir yıllık faaliyeti hakkında rapor verirler. Denetçilerin istedikleri bilgi ve belgelerin Yönetim Kurulu ve Genel Müdürlükçe verilmesi zorunludur.”

Bu yasal görev çerçevesinde; İSKİ Genel Müdürlüğü'nün 01.01.2008 – 31.12.2008 tarihleri arasındaki idari, mali ve teknik faaliyetleri ve bu faaliyetlerin göstergeleri durumunda olan gelir, gider tahakkukları ile tahsilât ve harcamaları, İSKİ'nin mali yapısı ile yakından ilgisi bulunan, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılıp kullanılmadığının müşahhas ölçüsü olan kasa ve banka hesapları, dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetlerin verilmiş ve yaptırılmış usulleri, sipariş avanslarının zaman ve getiri bakımından rasyonellik ilkelerine uygun olup olmadığı hususları ile İSKİ'nin İstanbul halkı ile olan sosyal münasebetleri, yıl içerisinde çeşitli zamanlarda denetlenmiş, bu faaliyetlere ilişkin defter ve belgeler ile Bilânço ve Kar-Zarar Hesapları tarafımızca incelenmiştir.

Bu faaliyetlerin yürütülmesi için Yönetim Kurulu tarafından 2008 yılında 88 Yönetim Kurulu toplantısı yapılarak 728 adet karar alınmış olup, bu kararlar ilgili birim ve makamlara kanuni süreler içerisinde dağıtılmıştır. Tarafımızdan yapılan incelemede Yönetim Kurulu kararları ile bunlara dayalı olarak yapılan iş ve işlemlerin kanunlara, kanun hükmündeki kararnamelere, yönetmeliklere uygun oldukları hususu tespit edilmiştir.

İstatistiki bilgilerin İSKİ Genel Müdürlüğü Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı tarafından kayıtlara uygun olarak ve kanuni süreleri içerisinde Türkiye İstatistik Kurumuna gönderildiği belirlenmiştir.

Ayrıca suya dayalı sorunlara, bunların insanlar için gittikçe artan önemine vurgu yapan ve dünyanın en büyük su kongresi niteliğini taşıyan 5. Dünya Su Forumu İBB, DSİ ve İSKİ'nin katkılarıyla 2009 yılında İstanbul'da gerçekleşmiştir. Küresel ısınma nedeniyle; dünyanın karşı karşıya bulunduğu büyük tehlikelere dikkat çekilmiş, ülkeler arasında suyun korunması, tasarruflu kullanımı, yeniden kazanım gibi konularda işbirliği yapılmasına zemin hazırlamıştır. İSKİ, dünya çapında 192 ülkeden bir araya gelen yaklaşık 35 bin kişinin katıldığı böylesine büyük bir etkinliği; ulaşım, barınma, toplantıların gerçekleştirilmesi dahil olmak üzere hiç bir eksiği olmaksızın gerçekleştirmeyi başarmıştır. Bu uluslararası toplantı aynı zamanda birçok ülke tarafından izlenmiş, katılımcıların ülkemizi ve İstanbul'u tanımlarını ve suyun önemine bu organizasyonla vurgu yapılmıştır.

A- YATIRIM FAALİYETLERİ:

1- İSKİ ' nin İstanbul halkının su ihtiyaçlarının temini ile ilgili görevlerini yerine getirmesi, yapılacak su ve atıksu yatırımları ile mümkündür. 2008 yılında döşenen su şebeke miktarı 1.275 km. döşenen isale hattı miktarı 137 km. döşenen şube yolu miktarı ise 351.108 mt. olmuştur.

B- ÜRETİM FAALİYETLERİ:

1- Avrupa Yakası: Avrupa Yakasında su kaynakları Terkos Gölü, Alibey Barajı, Büyükçekmece Barajı, Sazlıdere Barajı ve Istanca derelerinden sağlanmaktadır.

2- Asya Yakası: Asya Yakasındaki su kaynakları Ömerli , Elmalı,Darlık Barajları ile Yeşilvadi, Şile Keson Kuyular, Yeşilçay ve Melen çaydır. Ayrıca boğaz geçiş hattı ile de Avrupa yakasına su verilebilmektedir.

C-TERFİ FAALİYETLERİ:

Avrupa Yakası Terfi Merkezlerince 90.915.621 Kwh'lık elektrik enerjisi sarfı ile 352.131.842 m³ su terfi ettirilmiştir.

Asya Yakası Terfi Merkezlerince de 145.306.591 Kwh'lık elektrik enerjisi sarfı ile 320.172.755 m³ su terfi ettirilmiştir.

D-PERSONEL DURUMU:

Dönembaşı Fiili Memur Sayısı.....	2.219
Dönem İçi Ayrılan Memur Sayısı (-)	117
Dönem İçinde Tayin Edilen Memur Sayısı (+).....	23
Dönem Sonu Fiili Memur Sayısı	2.125
Dönem Başı Fiili İşçi Sayısı	5.606
Dönem İçi Ayrılan İşçi Sayısı (-)	242
Dönem İçi İşçi Girişi (+)	29
Dönem Sonu Fiili İşçi Sayısı	5.393

E- MALİ DURUM

Bilanço ve Gelir Tablolarının Analizi

FİNANSAL GÖSTERGELER TABLOSU		
ORANLAR	2007	2008
LİKİDİTE ANALİZİ		
Cari Oran (Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Borç.)	1,1	0,98
Asit-Test Oranı (Dönen Var.-Stoklar/Kısa Vade. Borç.)	1,1	0,88
Nakit Oranı (Disponibilite Oranı) (Hazır Değerler/Kısa Vadeli Borçlar)	0,9	0,08
MALİ YAPI		
Finansal Kaldıraç Oranı (Yabancı Kaynaklar / Aktif Toplamı)	0,30	0,40
Özvarlıklar / Pasif Toplamı	0,70	0,60
Kısa Vadeli Borçlar / Pasif Toplamı	0,16	0,19
Toplam Borçlar / Pasif Toplamı	0,30	0,40

Tablodan görüleceği üzere;

- İSKİ'nin Genel Likidite durumunu yansıtan cari oranı 0,98 olarak gerçekleşmiştir.
- Dönen varlıkların kısa vadeli borçları karşılama oranını gösteren asit-test oranı 0,88 olarak gerçekleşmiştir.
- Disponibilite oranı işletmenin elindeki mevcut hazır değerleri ile kısa vadeli borçların ne ölçüde karşılandığını ifade eder. 2008 yılında da 0,08 gibi bir oran gerçekleşmiştir.
- Varlıkların yüzde kaçının yabancı kaynaklarla finanse edildiğini gösteren finansal kaldıraç oranı % 40 olarak gerçekleşmiştir.
- Öz varlıkların toplam kaynaklar içindeki payı % 60 seviyesindedir.
- Kısa vadeli borçların toplam kaynaklar içindeki payı % 19'dır.
- İSKİ'nin yatırımcı kuruluş olması ve büyük oranda yatırımlarını özkaynak kullanarak gerçekleştirmesi oranının % 40 olarak gerçekleşmesine neden olarak gösterebilir.
- Dönem bilançosunun tetkiki neticesinde; İSKİ'nin 2008 sonu aktif toplamı % 50 artarak 3.969.500.308,25 TL olmuştur.
- Bilanço da önceki döneme göre; dönen varlıklar % 54 oranında artmıştır. Duran varlıklar % 49 oranında büyüme hızına erişmiştir.
- Dönen varlıkların toplam varlıklar içindeki payı % 19 olarak gerçekleşmiş, duran varlıkların toplam varlıklar içindeki payı % 81 olmuştur.
- Öz kaynakların toplam kaynaklar içindeki payı 2008 yılında % 60 olmuştur.

TEKLİF ve ÖNERİLERİMİZ :

1-İSKİ Genel Müdürlüğünün görevlerini en iyi şekilde yerine getirmesini, uzun vadeli bir öngörü ile geleceğe yönelik planların yapılması, hizmetlerin hiçbir şekilde aksamaması için gerekli tüm tedbir ve kararları yerinde ve zamanında alan tüm yöneticilerin

gayretlerini takdirle karşılıyoruz. Genel Müdürlükçe alınan gerekli tedbirler ve bu yılki yağışlarla birlikte mevcut su durumumuz geçen yıla oranla ciddi artışlar göstermiş, barajlardaki doluluk oranı %97 seviyelerine gelmiştir.

Günümüzde su yönetimi; kaynakların etkin ve verimli şekilde kullanılmasını; tasarrufa vurgu yapılmasının önem arz ettiği, bununla birlikte hizmet kalitesinin yükseltilmesi ve müşteri memnuniyeti odaklı bir anlayışın benimsenmesini gerektirmektedir. Denetçiler olarak, İSKİ'nin bundan sonraki yıllardaki yönetiminde de bu hususa özellikle önem verilmesini tavsiye ediyoruz.

2- Vatandaşa yönelik tüm başvuru, faturalandırma ve bilgilendirme işlemlerinin İnternet üzerinden yapılması, fatura ödemelerinin daha fazla sayıda bankalarla ve fatura ödeme merkezleri ile anlaşma sağlanarak yaygınlaştırılması tavsiyeye değer görülmüştür.

3-İSKİ'nin işlemlerinde bürokrasi asgari seviyeye indirilmeli ve gereksiz bürokratik işlemler azaltılmalıdır. Çünkü, kamu müesseseleri, insanların işleri için isteyerek ve çekinmeden gidecekleri, beyanlarına itibar edilen, işleri kısa sürede bitirilen yerler olmalıdır. Bürokrasinin yoğun ve aşılması zor hale getirilmesi, kayıtdışı kullanımı beraberinde getirecektir. Bu açıdan İSKİ' nin başlattığı ve hızla sürdürdüğü hizmette yerinden yönetim anlayışı çalışmalarına devam edilmesi önemlidir.

4-Birçok ilçede İstanbul halkına bulunduğu yerde hizmet veren şubelerin oluşturulmasını yerinde buluyoruz. Yerinde hizmet veren bu birimlerin sayılarının artırılarak ve daha fazla yetki ile donatılması, yerinden hizmetin yaygınlaştırılması sağlanmalıdır. Yeni kurulan ilçelerde de gecikmeksizin idari yapılanmaya gidilmesi sağlanmalıdır.

5-Doğal çevre açısından; denizlerin temiz kalmasını sağlamak için dev arıtma tesislerinin inşa edilmesi İstanbul'un geleceği açısından önemli gördüğümüz çalışmalardır. Hedef en kısa sürede tam biyolojik arıtma sağlanacak noktaya gelmesi olmalıdır. Bu noktada İSKİ'nin İstanbul halkına ve çevreye olan duyarlılığını daha fazla duyurması sağlanmalıdır.

6- Elde edilen suyun daha verimli kullanılması açısından kayıp ve kaçaklar üzerinde çalışmaların yoğunlaştırılması ve bu konuda her türlü yaptırımın uygulanması sağlanmalıdır.

7- Bilimsel araştırmaların önümüzdeki dönemde hızlanacağını gösterdiği küresel ısınma dikkate alınarak, alternatif su kaynakları üzerinde çalışılması ve mevcut kaynakların azalmasına yönelik tedbirler şimdiden alınmalıdır.

8- Mali yapının gelir-gider dengesini sağlayarak, borçlanmaya dikkat edilmesi tavsiyeye değer görülmüştür.

Kuraklığın son altmış yılın en yüksek düzeyine ulaştığı, yağışların düştüğü son iki yıl boyunca İstanbul halkını susuz bırakmayan İSKİ'nin çok değerli yöneticilerine ve bütün çalışanlarına daha başarılı bir dönem dileğimizle Raporumuzu Genel Kurul üyelerimizin onayına arz ederiz.

Aydın AYHAN
DENETÇİ

Yavuz SUBAŞI
DENETÇİ